

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09-1026 / 15.06.2018 г.

На основание чл. 76, ал. 7, във връзка с чл. 76, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и за осигуряване на обучението на учениците, които изучават португалски език като чужд език, и при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административно-процесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

1. Учебна програма по учебния предмет чужд език – португалски език, за ниво А1 за общообразователна подготовка (Приложение № 1)
2. Учебна програма по учебния предмет чужд език – португалски език, за ниво А2 за общообразователна подготовка (Приложение № 2)

Приложенията с учебните програми са неразделна част от настоящата заповед.

Учебните програми влизат в сила от учебната 2018-2019 година.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министър на образованието и науката.

/П/

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

/П/

Сем. министър	С.
Заповед №	РД 09.1026 / 15.06.18

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ПОРТУГАЛСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А1

Обучението по португалски език в първи гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативни компетентности на ученика и с общуването.

Програмата поставя началото на обучението по португалски език като чужд език за учениците от IX и завършва в X клас на очакваното ниво А1 по Общата европейска езикова рамка. Тя дава възможност за гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по португалски език в съответствие с училищния учебен план.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви умения са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки следващ клас през целия етап на обучение. Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да разбира общото съдържание на кратък несложен текст и елементарни полезни подробности; • да разбира кратки и ясни указания и да следва несложни упътвания; • да се ориентира в пространството, времето и числата 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация от кратки и елементарни текстове; • да разбира познати думи и изрази, срещани в обичайни ситуации от всекидневието; • да разбира кратки електронни съобщения, писма; • да разбира онагледена кратка несложна информация; • да разбира несложни съобщения, указания; • да разбира несложни адаптирани автентични текстове, съобразени с езиковото ниво, като при необходимост ги препрочита 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да повтори бавно или да преформулира казаното; • да води елементарен разговор по познати теми, да задава и отговаря на елементарни въпроси; • да се ориентира в пространството и времето; • да изразява свои непосредствени желания; • да установява социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост; • да говори по познати теми, като използва произношение и интонация, които не 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва личните си данни във формуляр или въпросник; • да описва себе си и хора от близкото обкръжение с несложни изрази. • да пише поздравителна картичка, електронно съобщение, лично писмо, като използва опори и речник; • да съставя несложен текст с ограничен обем и думи, да използва съответната лексика и граматичните и писмени норми на езика; • да ползва речник

		<p>нарушават разбирането;</p> <ul style="list-style-type: none">• да прилага компенсаторни стратегии; <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none">• да се представя, използвайки прости изречения;• да описва накратко хора, с които общува, условията си на живот и заобикалящата среда;• да разказва по несложен начин всекидневните си дейности и предпочитания;• да говори по познати теми като употребява съответната лексика и се съобразява с изучените норми на езика;• да използва произношение и интонация, които не нарушават разбирането;• да прилага компенсаторни стратегии;	
--	--	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Необходимо е да има елементи и/или отделни теми, свързани с културата, историята, изкуството на Португалия и португалоезичните страни, а също така и въпроси и теми от гражданското образование и устойчивото развитие с активно прилагане на ИКТ в клас.</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лична информация (име, възраст, националност) • Външен вид, облекло и мода • Семейство и приятели • Професии <p>II. Светът около мене</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят дом, моето родно място • Транспорт, ориентация • Моето училище, учебни предмети и дейности <p>III. Всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят ден • Свободно време • Любими занимания 	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното обкръжение и изучаваните теми, когато се говори бавно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да разбира общото съдържание на кратък елементарен текст; • да разбира полезни подробности; • да разбира кратки, ясни указания и да следва несложни упътвания; <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на кратки елементарни текстове; 	<p>ФОНЕТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfabeto • Vogais, consoantes, ditongos; • Sílabas, acentuação • frases afirmativas, interrogativas, exclamativas, imperativas <p>ГРАМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Artigo</u> - definido, indefinido - a, de, em, por + artigo • <u>Substantivo</u> - género - número • <u>Adjetivo</u> - género, número - concordância com os substantivos, - graus de comparação • <u>Advérbio</u>

<ul style="list-style-type: none"> • Магазини • Хранене и заведения за хранене <p>IV. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Части на човешкото тяло • Лекар <p>V. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сезони, време, климат • Растения, животни • Домашни любимци <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Португалия и другите португалоезични страни – обща информация, запознаване с някои забележителности • Празници и традиции 	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира несложна информация, особено в случаите, когато е онагледена; • да разбира несложни указания и кратки електронни съобщения; • да открива конкретна информация в интернет; <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът може да общува с несложни езикови средства, подпомогнат от събеседника; • да използва уместно изучаваната лексика, да произнася непознати думи, да възстановява прекъснатото общуване; • да се съобразява с изучените граматични норми на езика; • да използва компенсаторни стратегии; <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва накратко себе си и хората от близкото си обкръжение; • да разказва накратко за своето всекидневие, предпочитания и бъдещи планове; 	<ul style="list-style-type: none"> - de lugar - tempo - quantidade - graus de comparação <ul style="list-style-type: none"> • <u>Pronomes</u> <ul style="list-style-type: none"> - <i>pronomes pessoais</i> (complemento direto e indireto); colocação do pronome - <i>pronomes pessoais reflexos</i> e a sua colocação - <i>pronomes interrogativos</i> - <i>pronomes demonstrativos</i> - <i>pronomes indefinidos</i> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cardinais</u> (1-1000) • <u>Ordinais</u> (1-20) • <u>Presente do Indicativo:</u> <ul style="list-style-type: none"> - verbos regulares - verbos irregulares - verbos reflexivos - se apassivante - ser v. estar <ul style="list-style-type: none"> • Uso dos verbos <i>saber, poder,</i>
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • да използва уместно изучаваната лексика; • да се съобразява с изучените граматични норми на езика; • да говори с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва компенсаторни комуникативни стратегии; <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да състави кратък несложен текст по изучаваните тематични области с ограничен брой думи; • да използва уместно лексиката; • да се съобразява с граматичните и правописни норми на езика; • при необходимост да ползва речник; <p>В IX клас учениците създават писмен текст с обем 60-80 думи.</p> <p>В X клас учениците създават писмен текст с обем 70-90 думи.</p>	<p><i>conseguir, conhecer</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Imperativo afirmativo e negativo</u> • <u>Pretérito Perfeito Simples do Indicativo</u> <ul style="list-style-type: none"> - verbos regulares - verbos irregulares • <u>Conjugações perifrásticas</u> <ul style="list-style-type: none"> - estar a + infinitivo - haver de + infinitivo - ir + infinitivo • <u>Conjunções e locuções prepositivas</u> <ul style="list-style-type: none"> - e, ou - nem, pois - não só... mas também - desde que - contudo - por volta de • <u>Interjeições</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hum!, Zás! Pronto! • <u>Preposições e locuções prepositivas</u> <ul style="list-style-type: none"> - a, de, em, por, para, com, sobre, dentro de, em cima de, ao lado de, atrás de, em frente de, à frente de, à direita, à esquerda, durante, junto a, por causa de, a partir de, antes de, ao pé de, fora de, perto de, além de
--	--	--

		<p style="text-align: center;">ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regras de acentuação • Normas ortográficas • Sinais de pontuação • Normas de pontuação <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Основни тематични групи :</p> <ul style="list-style-type: none"> • членове на семейството, роднини, приятели • родно място • описание на външен вид, облекло • качества, занимания, увлечения • здраве, хранене • растения и животни • лексика, необходима за описание на някои празници, известни градове, забележителности в Португалия, португалоезични страни и България <p>Включват се елементи от речевия етикет</p> <p>поздрав, обръщение, запознаване, сбогуване, извинение, благодарност, поздравление, пожелание за празник, съгласие/несъгласие, молба</p>
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в IX клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в X клас - 72 часа

За нови знания 50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 45%
За контрол и оценка 5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок	IX клас	X клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Класна работа	1 оценка	1 оценка
Работа по проекти	1 оценка	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците, както и за мотивацията им за учене през целия живот.

Обучението на португалски език има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците;
- да мотивира ученика да използва португалски език за комуникация: да чете, да разбира, да прилага основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към изучаването на португалски език и култура;

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО НА ПОРТУГАЛСКИ ЕЗИК

Обучението по португалски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент на практическата насоченост;
- развиване на творческите умения на учениците;
- прилагане на принципа от лесно към трудно, от изучено към ново, като се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети, новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- *изграждане на четирите езикови умения, обръщайки внимание на развитието на говорните компетентности*
- усъвършенстване на комуникативните умения чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- общуване в клас на португалски език;
- развиване на толерантност и интерес към другите култури, както и на национална идентичност при поднасяне на информация за Португалия и португалоезичните страни.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	Изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения в устна и писмена форма в познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	Запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебни предмети математика, природни науки.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	Използване на системи за електронно обучение в часовете по португалски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>Натрупване на знания за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и постоянно усъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации • самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците • представяне на съчинения, стихотворения, песни, пиеси • работа по проекти и презентации • дидактически игри (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.) • извънкласна дейност обвързана с учебния процес (посещение на кино, театрални постановки, изложби, свързани с културата на Португалия и португалоезичните страни, участие в училищни и извънучилищни проекти, срещи с носители на езика и др.) • използване на аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, брошури и др.)

КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	<ul style="list-style-type: none"> • електронно обучение, връзка с всички учебни предмети. <p>Дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България, на Португалия и на португалоезични страни, развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика, изобразително изкуство.</p>
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитание в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; дискутиране на актуални проблеми на личността и обществото, връзка с всички учебни предмети.</p>
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	<p>работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.</p>
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	<p>дейности, които формират положително отношение към световното и националното културно наследство;</p> <p>дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.</p>